

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2018/2010

2018 m. gruodžio 17 d.

kuriuo remiama kova su šaulių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) bei šaudmenų neteisėtu platinimu ir prekyba jais ir su jų poveikiu Lotynų Amerikoje ir Karibų jūros regione įgyvendinant ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategiją „Saugoti ginklus – ginti piliečius“

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2018 m. lapkričio 19 d. Taryba priėmė ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategiją, pavadintą „Saugoti ginklus – ginti piliečius“, (toliau – ES ŠLG strategija), kurioje nustatytos Sąjungos veiksmų šaulių ir lengvųjų ginklų (toliau – ŠLG) srityje gairės;
- (2) ES ŠLG strategijoje pažymima, kad Sąjunga ieškos sinergijos su atitinkamomis Šiaurės ir Pietų Amerikos valstybėmis ir regioninėmis organizacijomis, kad būtų mažinamas ŠLG neteisėtas platinimas ir prekyba jais, siekiant sumažinti ginkluotą smurtą ir nusikalstamą veiklą;
- (3) Lotynų Amerika ir Karibų jūros regionas nurodomi kaip regionai, kuriems didelį poveikį daro ŠLG platinimas ir perteklinis kaupimas;
- (4) 2016 m. 6-ame kas dveji metai rengiamame 2001 m. liepos 20 d. priimtos JT veiksmų programos dėl neteisėtos prekybos ŠLG visų aspektų prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo (toliau – Veiksmų programa) valstybių susitikime visos JT valstybės narės dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą užkirsti kelią neteisėtai prekybai ŠLG. Valstybės palankiai įvertino pažangą, padarytą stiprinant subregioninį ir regioninį bendradarbiavimą, ir įsipareigojo sukurti ar, kai tikslinga, sustiprinti tokius bendradarbiavimo, koordinavimo ir dalijimosi informacija mechanizmus, įskaitant keitimąsi geriausia patirtimi, siekiant paremti Veiksmų programos įgyvendinimą;
- (5) Amerikos valstybių organizacija (OAS) yra Amerikos šalių konvencijos prieš šaunamųjų ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir kitų susijusių medžiagų neteisėtą gamybą ir prekybą jais (CIFTA) sekretoriatas, koordinuojantis ir įgyvendinantis regionines iniciatyvas, kovojančias su neteisėtais ŠLG Šiaurės ir Pietų Amerikoje;
- (6) Sąjunga nori finansuoti ŠLG ir jų šaudmenų neteisėto plitimo bei prekybos jais Lotynų Amerikoje ir Karibų jūros regione grėsmės mažinimo projektą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Siekiant įgyvendinti ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais ir jų šaudmenimis strategiją, pavadintą „Saugoti ginklus – ginti piliečius“ (toliau – ES ŠLG strategija) ir propaguoti taiką bei saugumą, OAS įgyvendinamu ŠLG bei jų šaudmenų neteisėto plitimo ir prekybos jais Lotynų Amerikoje ir Karibų jūros regione grėsmės mažinimo projektu, kurį remia Sąjunga, bus siekiama šių konkrečių tikslų:

- stiprinti nacionalinių karinių ir kitų institucinių atsargų fizinio saugumo ir valdymo sistemas taikant patobulintas objekto saugumo priemones ir atsargų apskaitos kontrolę;
- sustiprinti nacionalinius gebėjimus naikinti paimitus, perteklinius ar nesaugius ŠLG ir šaudmenis;
- tobulinti nacionalinį pajėgumą ženklinti ir atsekti ŠLG bei skatinti regioninį bendradarbiavimą atsekant konfiskuotus ginklus ir šaudmenis;
- gerinti ŠLG perdavimo mechanizmus, pasitelkiant nacionalinius teisės aktus, sienų kontrolę bei regioninį koordinavimą, ir

- skatinti socialiai atsakingas elgsenas pasirinktose bendruomenėse skiriant dėmesį grupėms, kurios labai nukentėjo nuo ginkluoto smurto, be kita ko, naudojant ginklų grąžinimo kampanijas ar kitas strategijas, skirtas sumažinti vietos smurtinių nusikaltimų skaičių.

Sąjunga finansuoja projektą, kurio išsamus aprašymas išdėstytas priede.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – Vyriausiasis įgaliotinis).
2. 1 straipsnyje nurodyto projekto techninį įgyvendinimą atlieka OAS.
3. OAS atlieka savo užduotis Vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu Vyriausiasis įgaliotinis ir OAS sudaro būtinus susitarimus.

3 straipsnis

1. 1 straipsnyje nurodytam Sąjungos finansuojamam projektui įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 3 000 000 EUR. Programą visiškai finansuoja Sąjunga, pridedant Ispanijos užsienio reikalų ministerijos ir šalies naudos gavėjos nepiniginį įnašą.
2. Iš 1 dalyje nustatytos orientacinės sumos finansuojamos išlaidos valdomos laikantis Sąjungos biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.
3. Komisija prižiūri, kad 1 dalyje nurodytos išlaidos būtų tinkamai valdomos. Tuo tikslu ji sudaro būtiną susitarimą su OAS. Susitarime numatoma, kad OAS turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, proporcingą jo dydžiui.
4. Komisija stengiasi kuo greičiau po šio sprendimo įsigaliojimo sudaryti 3 dalyje nurodytą susitarimą. Ji informuoja Tarybą apie sunkumus, kurie kyla to proceso metu, ir praneša susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis praneša Tarybai apie šio sprendimo įgyvendinimą kas ketvirtį teikdamas reguliarias ataskaitas, kurias parengia OAS. Tos ataskaitos yra Tarybos atliekamo įvertinimo pagrindas.
2. Komisija teikia ataskaitas, susijusias su 1 straipsnyje nurodyto projekto finansiniais aspektais.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.
2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 36 mėnesiams nuo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto susitarimo sudarymo dienos arba, jei per tą laikotarpį joks susitarimas nesudaromas, praėjus šešiams mėnesiams nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

Priimta Briuselyje 2018 m. gruodžio 17 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
E. KÖSTINGER

PRIEDAS

PROJEKTAS DĖL KOVOS SU ŠAULIŲ IR LENGVŲJŲ GINKLŲ (ŠLG) BEI ŠAUDMENŲ NETEISĖTU PLATINIMU IR PREKYBA JAIS IR SU JŲ POVEIKIU LOTYNŲ AMERIKOJE IR KARIBŲ JŪROS REGIONE ĮGYVENDINANT ES KOVOS SU NETEISĖTAIS ŠAUNAMAISIAIS GINKLAIS, ŠAULIŲ IR LENGVAISIAIS GINKLAIS IR JŲ ŠAUDMENIMIS STRATEGIJĄ „SAUGOTI GINKLUS – GINTI PILIEČIUS“

1. Įvadas ir tikslai

1.1 Įvadas

Neteisėtų šaulių ir lengvųjų ginklų bei šaudmenų platinimas yra vienas iš pagrindinių veiksnių, prisidedančių prie aukšto smurto ir nestabilumo lygio keliuose Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono šalyse. Beveik pusė visų žmogžudysčių aukų yra 15–29 metų amžiaus, o šaunamieji ginklai ypač vyrauja regione, kuriame du trečdaliai (66 %) žmogžudysčių įvykdoma naudojant šaunamuosius ginklus. Šaulių ginklų apžvalgos mechanizmo surinkta statistika, skirta jo leidiniui „Pasaulinė ginkluoto smurto našta, 2015 m.“ (angl. *Global Burden of Armed Violence, 2015*), taip pat atskleidžia, kad nuo 2010 m. iki 2015 m. dešimt šalių, kuriose su ŠLG susijusių mirčių procentinė dalis buvo didžiausia, yra vien Šiaurės ir Pietų Amerikos valstybės, kurių kiekvienoje su šaunamaisiais ginklais susijusių žmogžudysčių skaičius buvo daugiau kaip 20 atvejų 100 000 gyventojų.

Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono vyriausybės pasisakė prieš ginklų neteisėtą gamybą ir prekybą jais, išreikšdamos paramą kelioms tarptautinėms priemonėms, įskaitant Amerikos šalių konvencijos prieš šaunamųjų ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir kitų susijusių medžiagų neteisėtą gamybą ir prekybą jais (CIFTA), Jungtinių Tautų veiksmų programą dėl šaulių ir lengvųjų ginklų bei Tarptautinį sekimo dokumentą. Tačiau karinės ir kitos saugumo pajėgos tebeturi sukaupusios dideles atsargas ŠLG ir šaudmenų, kurie dažnai yra menkai apsaugoti arba su jais susijusi atskaitomybė nėra griežta. Kiekvienais metais saugumo pajėgos regione paima tūkstančius nelegalių ŠLG ir tonas šaudmenų. Atsekta, kad tam tikra dalis paimtų daiktų priklausė karinėms atsargoms tiek regione, tiek už jo ribų, nes gerai finansuojamos nusikalstamos organizacijos, įskaitant prekyba narkotikais užsiimančias organizacijas, tarptautines gaujas ir tarptautinius prekeivius ginklais, viršijo nacionalinius draudimo užtikrinimo gebėjimus.

Nustatyta, kad ne tik dėl šaulių ginklų platinimo, bet ir dėl to, kad plačioji visuomenė turi galimybę gauti šaunamųjų ginklų, didėja su šaunamaisiais ginklais susijusiu smurtu susijusi rizika. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) 2014 m. pranešime apie pasaulinę padėtį smurto srityje nurodoma, kad remiantis vienmomentinių tyrimų dalyvaujančiose šalyse rezultatais šaunamųjų ginklų prieinamumas yra iš esmės žmogžudysčių rizikos veiksnys. Pranešime taip pat pažymima, kad šaunamieji ginklai apskritai yra labai paplitę Šiaurės ir Pietų Amerikoje ir tai yra pagrindinis ginklas, naudojamas smurtiniuose susidūrimuose. Pranešime taip pat daroma išvada, kad lengva prieiga prie šaunamųjų ginklų ir kitų ginklų bei pernelyg didelis alkoholio vartojimas taip pat yra glaudžiai susiję su įvairių rūšių smurtu.

Dar vienas svarstytinas klausimas yra tai, kad šaunamųjų ginklų prieinamumo poveikis vyrams ir moterims yra skirtingas. Plačiai paplitusiu šaunamųjų ginklų prieinamumu prisidedama prie keleto šios rūšies ginklo naudojimo grėsmių, taip pat prie žūčių dėl intymaus partnerio smurto (IPS) smurtą patyrusių moterų namuose skaičiaus. Pasak Jungtinių Tautų Nusiginklavimo reikalų departamento, neproporcingą šaulių ginklų savininkų ir naudotojų procentinę dalį sudaro vyrai tiek konfliktinėse, tiek nekonfliktinėse situacijose. Nustatyta, kad daugumoje incidentų, kuriuose vyras puola moterį, šaunamieji ginklai naudojami kaip įbauginimo ar žudymo įrankis. Tais atvejais, kai buvo panaudotas šaunamasis ginklas, buvo mažiau tikėtina, kad IPS aukos turės matomų sužalojimų. Tuo pačiu metu buvo labiau tikėtina, kad jos bus įbaugintos. Šaunamieji ginklai daugiausia naudojami grasinti partneriui (69,1 %), o kai naudojamas šios rūšies ginklas, mažiau tikėtina, kad nusikaltėliai, pavyzdžiui, smogs ar spirs aukai.

Bet kokios rūšies ginklo panaudojimas yra susijęs su įvairiausiu smurtiniu elgesiu, turinčiu aukoms pasekmių, kurios nėra vien fiziniai sužalojimai. Grasinimais ir bauginimu sukeliama psichologiniai padariniai ir traumas, o daugelis aukų, bijodamos keršto, vengia pranešti institucijoms apie šį smurtą. Specialistams, pavyzdžiui, sveikatos priežiūros srities darbuotojams, socialiniams darbuotojams ir viešojo saugumo pareigūnams reikalingas mokymas, kad jie galėtų reaguoti į smurtines situacijas, kuriose naudojami ŠLG.

Bendruomenės dalyvavimas ir bendruomenės paramos tinklo sukūrimas gali geriau padėti su šaunamaisiais ginklais susijusių nusikaltimų aukoms ir padėti užkirsti kelią smurtiniam elgesiui, kuris gali sukelti visų pirma tyčinę žmogžudystę. Aktyvi bendruomenė savo pastangomis prisideda prie pasitikėjimo, skaidrumo, komunikacijos ir įsipareigojimo stiprinimo.

Nuo 2009 m. Amerikos valstybių organizacijos (OAS) Generalinio sekretoriato Viešojo saugumo departamentas (DPS) (toliau – OAS-DPS) rėmė OAS valstybių narių pastangas kontroliuoti neteisėtą ŠLG bei šaudmenų srautą ir valdyti institucines atsargas įgyvendinant Pagalbos ginklų ir šaudmenų kontrolei programą (PACAM). Vykdamas PACAM buvo įgyvendinami projektai bendradarbiaujant su dauguma iš 34 aktyvių OAS valstybių narių, laikantis CIFTA nuostatų. Vykdamas šias veiklas visame regione buvo paženklinta daugiau kaip 290 000 šaunamųjų ginklų ir dar 60 000 jų bei daugiau kaip 1 700 tonų šaudmenų sunaikinta.

Nors ŠLG ženklavimo, atsargų fizinio saugumo ir valdymo srityse pasiekta reikšmingų rezultatų, tebėra didelių netolygumų nacionalinių gebėjimų srityje, visų pirma Centrinės Amerikos ir Karibų jūros regiono šalyse. Sistemingas atsargų valdymo protokolų įgyvendinimas tebėra nevisapusiškas beveik visose regiono šalyse, o techninės pagalbos, rekomendacijų ir bendradarbiavimo paklausa išaugo dėl sėkmingo ankstesnių veiklų pagal PACAM įgyvendinimo ir atsiradusio didesnio nacionalinių institucijų pasitikėjimo OAS vaidmeniu šioje srityje.

Įgyvendinant ankstesnius projektus pagal PACAM, tai pat pastarųjų CIFTA susitikimų metu kelios OAS valstybės narės paprašė techninės pagalbos srityse, kurioms ketinama skirti daugiausia dėmesio įgyvendinant projektą. Paramos gerinant fizinio saugumo ir atsargų valdymo gebėjimus paprašiusios šalys yra, be kita ko, Belizas, Gvatemala, Salvadoras, Hondūras, Kosta Rika, Jamaika, Dominikos Respublika ir Dominika. Belizas, Gvatemala, Salvadoras, Hondūras, Kosta Rika ir Panama paprašė paramos naikinant perteklinius, pasenusius ar konfiskuotus ŠLG ir šaudmenis. Tuo tarpu buvo didelė mokymo ir pagalbos ženklavimui ir atsekant ŠLG paklausa – pagalbos paprašė Gvatemala, Salvadoras, Hondūras, Kosta Rika, Panama, Bahamai, Barbadosas, Jamaika, Dominikos Respublika, Trinidadas ir Tobagas, Gajana, Surinamas, Urugvajus ir Paragvajus.

Į šį projektą taip pat bus įtrauktas prevencijos aspektas, sudarytas iš tarpsektorinių ir į bendruomenę orientuotų bendradarbiavimu grindžiamų intervencijų, kuriomis siekiama sumažinti rizikos veiksnius, susijusius su smurtu, o pirmiau nurodyti specialistai ir bendruomenė bus tiesioginiai naudotojai, o nusikaltėliai ir jų aukos – netiesioginės tikslinės grupės.

Prevencijos aspektas bus įgyvendinamas vienoje pasirinktoje bendruomenėje trijose pasirinktose šalyse. Intervencijas gali reikėti pritaikyti, kad jos atitiktų konkrečių gyventojų grupių poreikius, bendruomenės dalyvavimo būdus ir individualią iššūkių ir galimybių aplinką bendradarbiavimu grindžiamu su šaunamaisiais ginklais susijusio smurto prevencijos iniciatyvų įgyvendinimui įvairiose bendruomenėse. Nors konkrečios šalys, kuriose bus dedamos šios pastangos, nebuvo nustatytos, tačiau tikėtinos paramos pagal projektą kandidatės yra Gvatemala, Salvadoras, Hondūras ir Jamaika dėl labai aukšto smurtinių nusikaltimų ir susijusio šaunamųjų ginklų naudojimo jose lygio.

1.2 Tikslai

Šiuo trejų metų trukmės projektu DPS siekia sustiprinti OAS valstybių narių vyriausybės gebėjimus kontroliuoti ir sumažinti šaulių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) bei įprastinių šaudmenų neteisėtą platinimą ir prekybą jais regione, taip pat stiprinti pasirinktų bendruomenių gebėjimą užkirsti kelią ginkluotam smurtui. Techninė pagalba ir bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis, kurios remia bendrą projekto tikslą, bus grindžiami šiais tikslais:

- stiprinti nacionalinių karinių ir kitų institucinių atsargų fizinio saugumo ir valdymo sistemas taikant patobulintas objekto saugumo priemones ir atsargų apskaitos kontrolę;
- sustiprinti nacionalinius gebėjimus naikinti paimtus, perteklinius ar nesaugius ŠLG ir šaudmenis;
- tobulinti nacionalinį pajėgumą ženklinti ir atsekti ŠLG bei skatinti regioninį bendradarbiavimą atsekant konfiskuotus ginklus ir šaudmenis;
- gerinti ŠLG perdavimo mechanizmus, pasitelkiant nacionalinius teisės aktus, sienų kontrolę bei regioninį koordinavimą, ir
- skatinti socialiai atsakingas elgsenas pasirinktose bendruomenėse skiriant dėmesį grupėms, kurios labai nukentėjo nuo ginkluoto smurto, be kita ko, naudojant ginklų grąžinimo kampanijas ar kitas strategijas, skirtas sumažinti vietos smurtinių nusikaltimų skaičių.

2. Įgyvendinimo agentūros atranka ir veiksmų koordinavimas su kitomis atitinkamomis finansavimo iniciatyvomis

2.1 Įgyvendinimo agentūra. Amerikos valstybių organizacija (OAS)

OAS atlieka esminį vaidmenį regioniniame kontekste, siekiant užkirsti kelią šaulių ir lengvųjų ginklų, šaudmenų bei sprogmenų neteisėtam platinimui Lotynų Amerikoje ir Karibų jūros regione. 1997 m. regionas pirmasis

pasaulyje priėmė šiems ginklams kontroliuoti skirtą regioninę priemonę, pasirašius CIFTA. Vykdydama CIFTA techninio sekretoriato funkcijas, OAS užima ypatingą vietą koordinuojant pastangas visame Vakarų pusrutulyje, kuriomis siekiama kovoti su nekontroliuojamu neteisėtų šaulių ir lengvųjų ginklų bei šaudmenų platinimu ir kurios yra būtinos siekiant padidinti piliečių saugumą ir sumažinti ginkluotą smurtą. Atlikdamas šį vaidmenį OAS-DPS įgyvendino projektus ir programas, kuriomis OAS valstybėms narėms padedama vykdyti jų išipareigojimus – užtikrinti nacionalinių šaunamųjų ginklų atsargų saugumą, įgyvendinti teisėkūros priemonės, kuriomis nustatoma, kad šaunamųjų ginklų neteisėta gamyba ir prekyba jais yra baudžiamosios veikos pagal nacionalinę teisę, reikalauti žymėti ginklus ir su kitomis CIFTA pasirašiusiomis šalimis keistis informacija, susijusia su atsekamumo informacija ir neteisėtos prekybos modeliais. Nuo 2007 m. pagal OAS projektus, kuriuos rėmė tarptautiniai paramos teikėjai, buvo organizuojamas mokymas, teikiama techninė parama ir įranga 29 regiono šalims; šios veiklos rezultatas – paženklinta beveik 300 000 šaunamųjų ginklų, dar 65 000 perteklinių ar konfiskuotų šaunamųjų ginklų sunaikinta, ir pašalinta beveik 1 700 tonų perteklinių, pasibaigusio naudojimo termino ar nesaugių šaudmenų. Jokia kita regioninė ar subregioninė organizacija, apimanti visą Šiaurės ir Pietų Ameriką, neturi tokios politinės įtakos, techninių ekspertinių žinių ar geografinės aprėpties, kad galėtų remti visas 35 Amerikos valstybes ir joms padėti.

(Vienintelė neaktyvi OAS valstybė tebėra Kuba, ir jos būsimo statusas priklausys nuo dialogo proceso, kuris galėtų būti pradėtas Kubos vyriausybės prašymu, laikantis OAS praktikos, tikslų ir principų.)

Be to, OAS valstybės narės patikėjo OAS-DPS parengti Vakarų pusrutulio žmogžudysčių prevencijos ir mažinimo veiksmų planą. Vienas iš plano tikslų – sumažinti ginklų prieinamumą ir galimybes jų gauti. Dvi iš DPS priemonių planui įgyvendinti yra Amerikos šalių programa ir smurto ir nusikaltimų prevencijos tinklas. Šio projekto prevencinis komponentas bus įgyvendinamas laikantis programos ir tinklo gairių, atsižvelgiant į jaunimo lyderystę, atsižvelgiant į visus tris prevencijos lygmenis, remiantis moksliniais įrodymais, tarpsektoriniu koordinavimu, socialiniu dalyvavimu per bendruomenių įgalėjimą, skatinant tarptautinį bendradarbiavimą, propaguojant taikos kultūrą bei lyties ir žmogaus teisių perspektyvas.

2.2 Veiklos koordinavimas su kitomis susijusiomis finansavimo iniciatyvomis

OAS-DPS laikosi įprastos praktikos koordinuoti savo veiklas su kitomis agentūromis ir organizacijomis, gaunančiomis lėšas tiek iš tų pačių, tiek iš skirtingų paramą teikiančių vyriausybių ir tarptautinių institucijų. Kalbant apie organizacijas, gaunančias paramą iš Sąjungos darbu, kuris susijęs su pagal šį projektą siūlomomis veiklomis, projektui tiesiogiai svarbi yra Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro (UNODC) Pasaulinio masto šaunamųjų ginklų programa. Šis koordinavimas bus vykdomas tiek UNODC regioniniame biure Meksikoje, tiek biuruose atskirose šalyse, kur bus įgyvendinamos konkrečios projekto veiklos. Atsižvelgiant į UNODC šiuo metu vykdomą darbą šioje srityje, projekto veiklos bus suderintos su Pasaulinio masto šaunamųjų ginklų programos ramsčiais.

Kalbant apie teisėkūros ir politikos plėtojimą, OAS-DPS šioje srityje toliau dirbs pagal CIFTA, rengdamas metinius savo Konsultacinio komiteto posėdžius, ir organizuodamas specialių darbo grupių veiklą – jos parengė ir toliau tobulina sutarties šalims skirtus pavyzdinius teisės aktus. Šio pasiūlymo 4 tikslas yra gerinti ŠLG perdavimo mechanizmus pasitelkiant nacionalinius teisės aktus, sienų kontrolę bei regioninį koordinavimą, akcentuojant teisinis mechanizmus. Veiklos apims regioninį praktinį seminarą siekiant parengti teisėtą tarpvalstybinių perdavimų ir jų sekimo mechanizmus, virtualaus koordinavimo tinklo, skirto keistis informacija apie teisėtus perdavimus ir neteisėtą prekybą, plėtojimą ir teisinę pagalbą konkrečioms valstybėms. UNODC jau parengtos teisėkūros priemonės bus svarbus orientyras vykdamas OAS projekto darbą šioje srityje, šių regioninių sistemų plėtojimo etapu į UNODC bus kreipiamasi dėl konsultacijų ir patirties, įskaitant UNODC atstovų kvietimą dalyvauti praktiniuose seminaruose ir pateikti pastabų darbo, susijusio su virtualiu koordinavimo tinklu, metu.

Prevenicinių ir saugumo priemonių klausimu OAS-DPS susisieks su UNODC tam, kad būtų surengtos diskusijos siekiant pasidalyti patirtimi apie šaunamųjų ginklų žymėjimo ir atsekamumo projektus bei patirtis. Kadangi tai buvo akcentuojama sritis ankstesniuose OAS projektuose, keitimuisi patirtimi ankstyvuoją projekto etapu CIFTA Konsultacinio komiteto posėdžiuose būtų sudarytos palankesnės sąlygos, jei tuose posėdžiuose dalyvautų UNODC darbuotojai.

Duomenų rinkimas ir analizė – dar vienas Pasaulinio masto šaunamųjų ginklų programos ramsčio – suteiks svarbią galimybę OAS pasidalyti vykdamas projekto veiklas surinkta informacija su UNODC. Tuo atžvilgiu OAS-DPS ketina susisiekti su UNODC pagrindiniu biuru Vienoje, taip pat jo ryšių palaikymo biuru Niujorke ir jo regioniniu biuru Meksikoje, kad suderintų būdus, kuriais galėtų dalytis vykdamas projekto veiklas gauta informacija, kuri padės jiems analizuoti pasaulinius neteisėtos prekybos modelius ir tendencijas.

3. Projekto aprašymas

3.1 Aprašymas

Bendras šio projekto tikslas – sustiprinti OAS valstybių narių vyriausybių gebėjimą kontroliuoti ir sumažinti šauninių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) ir įprastinių šaudmenų neteisėtą platinimą ir prekybą jais visoje Lotynų Amerikoje ir Karibų jūros regione, ir sumažinti ŠLG poveikį pažeidžiamoms gyventojų grupėms ir bendruomenėms regione. Remiantis ankstesnėmis veiklomis, kurias vykdė OAS-DPS pagal savo Pagalbos ginklų ir šaudmenų kontrolei programą (PACAM), projekto veiklose daugiausia dėmesio bus skiriama institucinių šauninių ir lengvųjų ginklų ir šaudmenų atsargų saugumo užtikrinimui taikant fizines saugumo ir atsargų valdymo priemones, neteisėtos prekybos ginklais ir šaudmenimis per tarptautines sienas prevencijai regione bei vyriausybės institucijų paimtus šauninių ir lengvųjų ginklų bei šaudmenų identifikavimui ir atsekamumui siekiant nustatyti jų šaltinį. Vykdamas projektą OAS mokys nacionalines agentūras, atsakingas už fizinių saugumą ir atsargų valdymą, bei teiks nacionalinei atsargų kontrolei skirtą įrangą ir programinę įrangą.

Atsargų valdymo pastangos taip pat apims pagalbą vyriausybėms sunaikinant konfiskuotus, perteklinius ir nesaugius ŠLG ir šaudmenis. OAS sustiprins ankstesnį projektą, pagal kurį buvo teikiama įranga ir vykdomas mokymas apie ŠLG žymėjimą bei atsekamumą – ji padės valstybėms narėms, negavusioms paramos šioje srityje, taip pat toms valstybėms narėms, kurioms buvo suteikta pagalba ir kurios vėliau paprašė papildomo mokymo ir paramos, susijusios su ženklavimo įrangos technine priežiūra. Pasinaudodama savo kaip CIFTA sekretoriato koordinuojamuoju vaidmeniu, OAS konsultuos valstybes nares ir teiks joms techninę pagalbą rengiant teisės aktus, kuriais siekiama nustatyti priemones, skirtas užkirsti kelią ŠLG ir šaudmenų neteisėtai gamybai ir prekybai jais, kovoti su šiais reiškiniais ir juos panaikinti, laikantis CIFTA nuostatų. Be to, pagal bandomąją prevencijos programą bus dirbama dviejose ar trijose iš šalių, kurios patiria didžiausią su ŠLG platinimu susijusio ginkluoto smurto poveikį. Numatomas projekto įgyvendinimo laikotarpis yra 36 mėnesiai.

3.2 Metodika

3.2.1 Organizacinė struktūra

Šį projektą įgyvendins OAS-DPS, koordinuojant veiklą su remiamomis OAS valstybėmis narėmis. OAS-DPS projekto valdymo grupę sudarys penki darbuotojai, dirbsiantys OAS būstinėje Vašingtone, o projekto įgyvendinimą atliks regionuose dirbsianti techninės paramos grupė bei vietoje samdomi darbuotojai valstybėse narėse, atsižvelgiant į konkrečias veiklas, kurias numatoma vykdyti.

Regioniniu lygmeniu dirbančią Pagalbos ginklų ir šaudmenų kontrolei programos (PACAM) grupę sudarys grupės vadovas/koordinatorius, informacijos valdymo ir duomenų bazių ekspertas, logistinės/administracinės paramos specialistas ir trys techniniai darbuotojai, turintys patirties šaunamųjų ginklų saugos, identifikavimo, ženklavimo ir naikinimo srityse, taip pat 3 lygio sprogmenų nukenksminimo (EOD) sertifikatą, atitinkantį Europos norminimo centro praktinio seminaro susitarimą dėl EOD kompetencijos standartų. Itin specializuotam mokymui ir užduotims OAS taip pat gali samdyti trumpalaikę paramą iš kitų techninių partnerių organizacijų, įskaitant „Golden West Humanitarian Foundation“, turinčią daug patirties plėtojant novatoriškas tinkamas technologijas siekiant spręsti operacinius uždavinius šaudmenų, sprogmenų, minų ir ŠLG srityje.

OAS-DPS programos valdymo grupė iš pradžių tiesiogiai koordinuos veiklą su valstybių narių, anksčiau prašiusių paramos ŠLG ir šaudmenų klausimais, nacionalinėmis valdžios institucijomis. Keliais atvejais OAS turi galiojančius bendradarbiavimo susitarimus, pagal kuriuos padedama valstybėms narėms fizinio saugumo ir atsargų valdymo, ŠLG ženklavimo ir atsekamumo srityse – jie sudarys techninės pagalbos pagrindą. Pagalbos prašymus, susijusius su mokymu ir ŠLG ženklavimo įrangos technine priežiūra, PACAM techninės pagalbos grupė galės tenkinti iškart po projekto pradžios.

3.2.2 Techninis metodas

Reikės atlikti prašymų dėl pagalbos, susijusios su ŠLG ar šaudmenų fiziniu saugumu, atsargų valdymu ir naikinimu, pradinį vertinimą – tai darys OAS-DPS programos valdymo grupės narys, kuriam paramą teiks PACAM techninė grupė. Remdamasi šiais vertinimais, valdymo grupė nacionalinėms valdžios institucijoms pasiūlys šalių veiksmų planus, kurie bus vykdomi su PACAM techninės grupės parama, atsižvelgiant į skubiausius prioritetus ir turimas lėšas. Vykdamas šaudmenų naikinimo veiklas bus atsižvelgiama į medžiagų amžių, būklę ir pasenimą, pirminybę teikiant tų medžiagų, kurios dėl neplanuotų sprogimų ar nukreipimo kelia didžiausią grėsmę

visuomenės saugai ir saugumui, šalinimui. Šaulių ir lengvieji ginklai bus atrenkami sunaikinimui naudojant analitinius kriterijus, apimančius funkcionalumą, pavojų gyvybei ir nukreipimo riziką. Iš paimtų ar konfiskuotų ginklų bus sunaikinami tik tie, kuriuos teisminės institucijos leido atiduoti ir kurių nebereikia pateikti kaip įrodymų teismo procese. Rengiant kiekvieną šalies veiksmų planą bus atsižvelgiama į šias gaires:

- tarptautines technines gaires dėl šaudmenų;
- OAS standartus dėl šaunamųjų ginklų: „Žymėjimas ir įrašų saugojimas“, ir
- Jungtinių Tautų Nusiginklavimo reikalų departamento Naikinimo vadovą: „Šaulių ir lengvieji ginklai, šaudmenys ir sprogmėnys“.

Siekiant patobulinti su ŠLG, perdavimo mechanizmais ir pasienio kontrole susijusių nacionalinių teisės aktų regioninį koordinavimą, OAS kartu su CIFTA Konsultacinio komiteto metiniais posėdžiais rengs regioninius praktinius seminarus. Remiant šiuos praktinius seminarus CIFTA posėdžiuose taip pat dalyvaus daugiau atitinkamų nacionalinių valdžios institucijų atstovų ir bus suteiktas forumas dažnai pasitaikančioms problemoms ir jų sprendimams nustatyti. OAS-DPS valdymo grupė prisidės plėtojant CIFTA posėdžių darbotvarkes, taip pat koordinuos ir vykdys praktinius seminarus. Praktiniuose seminaruose dėmesys bus sutelktas į konkrečias temas regioninio bendradarbiavimo ir koordinavimo srityje, siekiant nustatyti kaimyninių šalių ir subregionų turimus bendrus mokymo ir techninės pagalbos poreikius. Ypač daug dėmesio regioniniuose praktiniuose seminaruose bus skiriama teisėtiems ginklų perdavimams skirtos regioninės pranešimų sistemos vystymui; ši sistema turėtų atitikti CIFTA nuostatas ir joje turėtų būti atsižvelgta į skaidrumo gaires, pateikiamas Sutartyje dėl prekybos ginklais (SPG), kurią pasirašė ir ratifikavo kai kurios iš OAS valstybių narių ir CIFTA pasirašiusių šalių.

OAS-DPS koordinuos tolesnius mokymo kursus, kuriuose pranešimus skaitys PACAM techninė grupė dalyvaujant valstybėms narėms nacionaliniu ir subregioniniu lygmenimis, siekiant pagerinti tam tikruose geografiniuose regionuose panašias užduotis vykdančių nacionalinių valdžios institucijų tarpusavio komunikaciją. Vienas kursas bus skirtas mokyti muitinės ir uostų valdžios institucijas apie paimtų ginklų ir šaudmenų inventorizacijos registravimą siekiant didinti atsekamumą ir nustatyti neteisėtos prekybos modelius ir tokiu būdu sumažinti ginklų kontrabandą ir skatinti geresnį pranešimų apie paėmimą teikimą. PACAM grupė suteiks programinę ir kompiuterinę įrangą šioms veikloms remti apmokius nacionalinius darbuotojus. Kartu su šiuo mokymu PACAM grupė pateiks platinti skirtą informaciją ir spausdintus vadovus, skirtus ŠLG ir šaudmenų identifikavimui, klasifikavimui ir saugai siekiant užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams.

Vykdamas projekto prevencinį komponentą, dėmesys bus sutelktas į vieną bendruomenę kiekvienoje iš trijų pasirinktų šalių. OAS-DPS koordinuos bendruomenių vertinimą, pradedant metodikai naudojama Strategine diagnostine sistema (*Sistema de Diagnóstico Estratégico*) – SIDIES metodologija, pagal kurią bus vertinama esama su šaunamaisiais ginklais susijusio smurto rizika bendruomenės lygmeniu, įskaitant didžiausią riziką patiriančias grupes, taip pat pasirinktos bendruomenės stipriosios ir silpnosios pusės kalbant apie gebėjimą apsisaugoti. Bus nustatytos valstybės ir pilietinės visuomenės teikiamos paslaugos siekiant padėti ginkluoto smurto aukoms ir jas apsaugoti, o vietos valdžios institucijoms bus pateiktas politikos rekomendacijų sąrašas. Vertinime bus atsižvelgiama į lyties aspektą ir taip pat bus taikomas žmogaus teisėmis grindžiamas požiūris.

Antras žingsnis procese – sukurti vietos sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų, socialinių darbuotojų, teisingumo ir viešojo saugumo pareigūnų pajėgumus, kad jie galėtų geriau padėti nusikaltimų ir smurto aukoms ir jas apsaugoti, taip pat dirbti nusikaltėlių recidyvizmo prevencijos srityje. Šia veikla bus akcentuojamas darbas su smurto tarp partnerių aukomis ir nusikaltėliais. Sukūrus ar sustiprinus savitarpio pagalbos grupes bus teikiama psichologinė ir psichosocialinė parama ir nagrinėjama galimybė užtikrinti aukų reintegraciją darbo rinkoje. Aukos ir jų šeimos bus skatinamos pranešti apie smurtinius įvykius bei grėsmes, o teisingumo ir viešojo saugumo pareigūnai bus mokomi geriau reaguoti į tokio pobūdžio smurtą. Sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai ir teisingumo sektoriaus specialistai bus skatinami integruoti psichologinę pagalbą nusikaltėliams taikant rizikos prevencijos strategiją ir siekiant išvengti recidyvizmo.

Vykdomomis veiklomis bus įtraukiama ir bendruomenė, kad šalintų savo trūkumus, nustatytų ir stiprintų esamus apsaugos tinklus ir dirbtų drauge su esamais oficialiais prevencijos tinklais. Šios veiklos apims bendruomenių vadovams skirtus nesmurtinių konfliktų sprendimo metodų mokymo kursus, prireikus ŠLG rizikos mažinimo kampanijas. Kai kurios intervencijos gali būti skirtos grupėms, kurios, kaip nustatyta proceso pradžioje, yra labiausiai pažeidžiamos, pavyzdžiui, riziką patiriančiam jaunimui (pvz., daugiasisteminė terapija) ar moterims (verslumas). Visos bendruomenės gebėjimų stiprinimo veiklos bus įvertintos pačiomis tinkamiausiomis priemonėmis, pavyzdžiui, naudojant klausimynus ar tikslines grupes. Be to, kai bus pasirinktos intervencijos, bus sukurtos ir konkrečios priemonės toms pasirinktoms intervencijoms įvertinti.

3.2.3 Lyčių aspektas

Kadangi ginkluoti konfliktai daro skirtingą poveikį moterims, vyrams, mergaitėms ir berniukams, šiame projekte bus atsižvelgta į tai, kad moterys ir mergaitės Lotynų Amerikoje ir Karibų jūros regione susiduria su diskriminacija dėl jų lyties ir yra pažeidžiamos seksualinio smurto atžvilgiu. Siekiant skatinti ir remti aktyvų ir prasmingą moterų dalyvavimą visuose smurto prevencijos ir konfliktų sprendimo mechanizmuose, lyčių aspektas bus įtrauktas į visas veiklas. Viena iš pagrindinių priemonių bus įtraukti moteris į visus projekto įgyvendinimo lygmenis pradedant nuo OAS Generalinio sekretoriato tiek techniniu, tiek konfliktų sprendimo ir smurto prevencijos tikslais. Tai reiškia, pradedant nuo jų dalyvavimo OAS sekretoriaus, atsakingo už daugialypį saugumą, ir OAS Viešojo saugumo departamento direktoriaus lygmenyje, iki nacionalinių ir techninių PACAM darbuotojų, susijusių su fizinio saugumo, atsargų valdymo ir ŠLG kontrolės bei naikavimo operacijomis, taip pat vietos darbuotojų siekiant skatinti smurto prevenciją. Smurto prevencijos veiklose ypač daug dėmesio bus skiriama moterų ir mergaičių saugumo bei saugos savo bendruomenėse ir jų dalyvavimo ieškant šių problemų sprendimų poreikiui. Konkretioms veikloms bus siekiama ieškoti partnerių tarp regioninių ir vietos organizacijų, kurioms vadovauja moterys, remiantis jų organizacijos socialinių tikslų suderinamumu su projekto tikslais ir jų ankstesne patirtimi projekto techninėse srityse.

3.2.4 Išorės veiklos koordinavimas

Be veiksmų koordinavimo ir bendradarbiavimo su nacionalinėmis valdžios institucijomis visame regione, OAS projekto vykdymo metu koordinuos veiksmus ir bendradarbiaus su kitomis institucijomis ir organizacijomis. Toliau išvardyti subjektai gali teikti paramą konkrečiais klausimais ir padėti propaguoti iniciatyvą regione:

- Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuras (UNODC), įskaitant regioninius ir nacionalinius biurus, kai taikytina: Pasaulinio masto šaunamųjų ginklų programa, visų pirma tranzito ir tarpininkavimo kontrolė;
- Centrinės Amerikos integracijos sistemos (SICA) Centrinės Amerikos šaulių ir lengvųjų ginklų kontrolės programa (CASAC): Centrinės Amerikos regioninių iniciatyvų propagavimas, užtikrinant dalyvavimą regioniniuose praktiniuose seminaruose ir tolesnę veiklą anksčiau EIVT finansuotuose ŠLG projektuose;
- Karibų bendrijos (CARICOM) Kovos su nusikalstamumu ir saugumo įgyvendinimo agentūra (IMPACS): veiksmų koordinavimas su Regioniniu integruotu balistinės informacijos tinklu (RIBIN);
- Interpolas: techninė pagalba ŠLG mokyme (iARMS);
- JAV alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų ir sprogmenų biuras (ATF): techninės ekspertų žinios ŠLG atsekimo srityje (e-Trace);
- Kanados karališkoji raitoji policija (RCMP): techninis bendradarbiavimas vystant ŠLG identifikavimo ir klasifikavimo mokymą;
- „Conflict Armament Research“ (CAR): koordinavimas ir techninė pagalba, skirta ŠLG atsekimui pasitelkiant iniciatyvą I-Trace;
- pilietinės visuomenės organizacijos, dirbančios nusikalstamumo ir smurto prevencijos srityje, įskaitant Centrinės Amerikos taikos kūrimo ir žmonių saugumo tinklą (REDCEPAZ, *Red Centroamericana para la Construcción de la Paz y Seguridad Humana*), Darnaus vystymosi mokymo institutą (IEPADES, *Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible*, Gvatemala), „Interpeace“ (Centrinė Amerika), Smurto prevencijos aljansą (Jamaika) ir Šiaurės pakrantės įgalėjimo grupę (Trinidadas ir Tobagas).

3.3 Projekto tikslai ir veiklos

1 tikslas. Stiprinti nacionalinių karinių ir kitų institucijų atsargų fizinio saugumo ir atsargų valdymo (FSAV) sistemas, taikant patobulintas objekto saugumo priemones ir atsargų apskaitos kontrolę.

Remiamos veiklos:

- 1.1 veikla. Vertinti nacionalinių institucijų FSAV padėtį bent devyniose OAS valstybėse narėse;
- 1.2 veikla. Vystyti ŠLG ir šaudmenų atsargų apskaitos kontrolės programinę įrangą ir užtikrinti, kad programinė įranga ir mokymas būtų teikiami visoms itin svarbioms OAS valstybėms narėms pasitelkiant CIFTA;
- 1.3 veikla. Teikti mokymą itin svarbioms nacionalinėms valdžios institucijoms apie FSAV geriausią praktiką, įskaitant atsargų apskaitos kontrolę ir ŠLG identifikavimą bei klasifikavimą per praktinius seminarus siejant juos su CIFTA renginiais.

Numatomi rezultatai:

- užbaigti devyni nacionalinio lygmens fizinio saugumo ir atsargų valdymo gebėjimų ir poreikių vertinimai;
- atsargų apskaitos kontrolės programinė įranga išvystyta ir išplatinta ne mažiau kaip devynioms OAS valstybėms narėms;
- surengti du praktiniai seminarai apie FSAV geriausią praktiką, apmokant iš viso 60 nacionalinių darbuotojų iš 15 OAS valstybių narių.

2 tikslas. Sustiprinti nacionalinius gebėjimus naikinti paimtus, perteklinius ar nesaugius ŠLG ir šaudmenis.

Remiamos veiklos:

- 2.1 veikla. Rengti mokymus ir teikti techninę pagalbą, skirtą konfiskuotų, perteklinių ir nepageidaujamų ŠLG bei šaudmenų naikinimui ir vykdyti tokio naikinimo stebėseną bent aštuoniose OAS valstybėse narėse;
- 2.2 veikla. Koordinuoti veiksmus su Ispanijos Vyriausybe teikiant pažangųjų sprogmenų nukenksminimo mokymą 60 techninių specialistų iš OAS valstybių narių Ispanijos armijos inžinerinėje akademijoje Madride.

Numatomi rezultatai:

- ne mažiau kaip 200 nacionalinių darbuotojų iš aštuonių OAS valstybių narių apmokyti saugaus ŠLG, šaudmenų ir sprogmenų naikinimo;
- sunaikinta 300 tonų šaudmenų ir 30 000 ŠLG;
- bent 60 techninių specialistų apmokyta sprogmenų nukenksminimo 3 lygiu pagal CEN praktinių seminarų standartus.

3 tikslas. Tobulinti nacionalinį pajėgumą ženklinti ir atsekti ŠLG bei skatinti regioninį bendradarbiavimą atsekant konfiskuotus ginklus ir šaudmenis.

Remiamos veiklos:

- 3.1 veikla. Surengti bent vieną techninės priežiūros ir mokymo pagalbos vizitą į 18 OAS valstybių narių, kurios anksčiau gavo ŠLG ženklavimo įrangą ir mokymą pasitelkiant OAS;
- 3.2 veikla. Suteikti tam tikrą skaičių papildomos ŠLG ženklavimo įrangos OAS valstybėms narėms, prašančioms įrenginių ir kompiuterinės įrangos, siekiant stiprinti jų ženklavimo ir įrašų saugojimo gebėjimus;
- 3.3 veikla. Suteikti ŠLG ženklavimo įrangą ir mokymą trims OAS valstybėms narėms, kurios anksčiau negavo pagalbos;
- 3.4 veikla. Konsoliduoti duomenis, gautus iš nacionalinių valdžios institucijų paimtų ir vykdančių 2.1 veiksmą sunaikintų ŠLG, kad būtų galima atsekti kilmės ir tranzito šalis ir išanalizuoti neteisėtos prekybos modelius.

Numatomi rezultatai:

- du šimtai nacionalinių techninių specialistų iš 18 OAS valstybių narių apmokyti naudotis ŠLG ženklavimo ir įrašų saugojimo įranga;
- sugedę ženklavimo įrenginiai pataisyti arba OAS valstybėms narėms suteikti nauji įrenginiai, siekiant užtikrinti, kad kiekviena iš 25 valstybių, kurios dalyvavo pirminiame OAS ŠLG ženklavimo projekte, turėtų bent vieną veikiantį įrenginį;
- bent vienas ŠLG ženklavimo įrenginys bei įrašų saugojimo programinė ir techninė įranga suteikta trims OAS valstybėms narėms, nedalyvavusioms pirminiame OAS ŠLG ženklavimo projekte;
- ŠLG identifikavimo duomenys apie maždaug 30 000 paimtų ŠLG iš OAS valstybių narių apskaitos duomenų bazių suteikta bendrovei „Conflict Armament Research“ naudoti ir analizuoti pasitelkiant iniciatyvą I-Trace, taip pat tarptautinėms teisės saugos agentūroms atskirų šaunamųjų ginklų atsekamumui užtikrinti per Interpolo iARMS ir JAV alkoholio, tabako ir šaunamųjų ginklų biuro e-Trace sistemas.

4 tikslas. Gerinti ŠLG perdavimo mechanizmus, pasitelkiant nacionalinius teisės aktus, pasienio kontrolę ir regioninį koordinavimą.

Remiamos veiklos:

- 4.1 veikla. Surengti regioninį praktinį seminarą CIFTA kontekste, siekiant vystyti tarpvalstybinių ir regioninių ryšių ir komunikacijos mechanizmą siekiant informuoti kaimynines šalis apie teisėto ginklų perdavimo atvejus ir sudaryti palankesnes sąlygas jų atsekimui;
- 4.2 veikla. Sukurti virtualų koordinavimo tinklą, skirtą dalytis informacija apie neteisėtą prekybą ginklais ir gamybos veiklą;
- 4.3 veikla. Teikti teisinę pagalbą nacionalinės ŠLG kontrolės teisės aktų srityje paramos prašančioms OAS valstybėms narėms.

Numatomi rezultatai:

- valstybės CIFTA Šalys suderina ir patvirtina standartizuotą ataskaitų dėl teisėto ginklų perdavimo Šiaurės ir Pietų Amerikos teritorijoje atvejų atsekimo teikimo formatą;
- išvystyta ir veikianti virtuali platforma, skirta išankstiniam perspėjimui apie ginklų perdavimą (grindžiama cheminėms medžiagoms pirmtakėms skirtos ankstyvojo pranešimo apie eksportą elektroninės sistemos modeliu);
- penkioms OAS valstybėms narėms suteikta teisinė pagalba nacionalinei ŠLG, šaudmenų ir (arba) sprogmenų kontrolei vystyti.

5 tikslas. Skatinti socialiai atsakingas elgsenas pasirinktose bendruomenėse, skiriant dėmesį grupėms, kurios labai nukentėjo nuo ginkluoto smurto, ir imtis įvairių sektorių bendradarbiavimu grindžiamų intervencijų, skirtų sumažinti smurtinių nusikaltimų ir recidyvizmo riziką vienoje pasirinktoje bendruomenėje kiekvienoje iš trijų dalyvaujančių šalių.

Remiamos veiklos:

- 5.1 veikla. Koordinuoti ir atlikti diagnostinius ginkluoto smurto modelių ir problemų vertinimus pasirinktose bendruomenėse trijose OAS valstybėse narėse (po vieną šalyje), siekiant nustatyti gyventojų grupes, kuriose dideli nusikalstamumo panaudojant ŠLG rodikliai, kai tikėtina, kad prevencijos pastangomis smurto lygis bus sumažintas, ir esamas valstybės ir pilietinės visuomenės paslaugas, teikiamas siekiant padėti nusikaltimų ir smurto aukoms;
- 5.2 veikla. Rengti mokymo kursus sveikatos priežiūros paslaugų teikėjams, socialiniams darbuotojams, teisingumo ir viešojo saugumo pareigūnams siekiant pagerinti jų gebėjimus padėti smurto tarp partnerių aukoms ir kitų ginkluoto smurto formų aukoms ir rengti mokymo kursus nesmurtinio konfliktų sprendimo metodų klausimais visų pirma bendruomenių vadovams ir vadovams vyrams, kad būtų išvengta nusikaltėlių recidyvizmo;
- 5.3 veikla. Surengti bendruomenės gebėjimų stiprinimo praktinius seminarus dėl smurto prevencijos, kuriais būtų siekiama padidinti apsaugos veiksnius gyventojų grupėse, kurios, kaip nustatyta, yra labiausiai pažeidžiamos smurto ir su šaunamaisiais ginklais susijusio smurto atžvilgiu, trijose pasirinktose bendruomenėse;
- 5.4 veikla. Įvertinti projekto prevencijai skirtų intervencijų efektyvumą.

Numatomi rezultatai:

- atlikti trys vietos lygmens vertinimai [atliktas vertinimas, kuris apima su šaunamaisiais ginklais susijusio smurto vietos modelius, esamas pažeidžiamas gyventojų grupes, smurto tarp partnerių, kai panaudojami šaunamieji ginklai kaip smurto ir nusikalstamumo mechanizmas, atvejų skaičių, smurto ir ginkluoto smurto aukoms teikiamas vietos pagalbos ir apsaugos paslaugas ir rekomendacijų sprendimų priėmėjams sąrašą, trijose pasirinktose bendruomenėse];
- sustiprinti trys bendruomenės tinklai siekiant užtikrinti su šaunamaisiais ginklais susijusio smurto rizikos mažinimo veiksnius;
- apmokyta trys šimtai valstybės ir pilietinės visuomenės priežiūros paslaugų teikėjų ir pareigūnų, siekiant tobulinti ginkluoto smurto prevencijos ir mažinimo pajėgumus;
- įgyvendintos ir įvertintos pasirinktos intervencijos, skirtos su šaunamaisiais ginklais susijusio smurto atžvilgiu pažeidžiamiausioms gyventojų grupėms kiekvienos iš trijų pasirinktų šalių naudoti gavėjų vienoje bendruomenėje.

4. Naudos gavėjai

Tiesioginiai 1–4 tikslų naudos gavėjai yra nacionalinės institucijos ir valdžios institucijos, atsakingos už ŠLG, šaudmenų ir sprogmenų kontrolę Lotynų Amerikoje ir Karibų jūros regione. ŠLG, šaudmenų ir sprogmenų fizinio saugumo ir atsargų valdymo bei naikinimo srityje gebėjimų stiprinimo atžvilgiu naudos gavėjos bus Belizo, Gvatemalos, Salvadoro, Hondūro, Kosta Rikos, Jamaikos, Dominikos Respublikos bei Panamos vyriausybės gynybos ir viešojo saugumo ministerijos. Be šių valstybių Bahamų, Barbadoso, Trinidado ir Tobago, Gajanos, Surinamo, Urugvajaus ir Paragvajaus ministerijos tiesiogiai gaus naudos gebėjimų stiprinimo atžvilgiu ŠLG ženklavimo ir atsekimo srityje. ŠLG kontrolės valdžios institucijos visame regione galės gauti naudos iš mokymo ir dalijimosi informacija bei regioninio bendradarbiavimo ir koordinavimo iniciatyvų. Vietos valdžios institucijos trijose iš labiausiai nuo smurtinio nusikalstamumo ir kitų formų ginkluoto smurto nukentėjusių šalių gaus naudos iš mokymo dėl smurto prevencijos ir mažinimo. Veiklos, vykdomos siekiant visų penkių tikslų, galutiniai naudos gavėjai bus Centrinės Amerikos, Karibų jūros regiono ir pasirinktų Pietų Amerikos valstybių, kurios kenčia nuo didelio nusikalstamumo ir ginkluoto smurto lygio, piliečiai.

5. Europos Sąjungos matomumas

OAS-DPS įvairiomis priemonėmis užtikrins, kad visose projekto veiklos srityse būtų pripažinta Sąjungos finansinė parama projektui. ES parama bus akcentuojama pranešimuose spaudoje, socialinėse medijose ir interviu naujienų žiniasklaidoje didelio matomumo renginių proga. Visa šalis naudos gavėjoms suteikta įranga, spausdinta medžiaga ar kompiuterių programinė įranga bus ženklinama kaip finansuojama Sąjungos. Projekto darbuotojai dėvės ES logotipą ir (arba) vėliavą ant visų kepurėlių, darbo drabužių ar uniformų taikant aiškų prekių ženklo kūrimo metodą. Apie Sąjungos paramą bus aiškiai skelbiama ir ji bus matoma OAS interneto svetainėse ir publikacijose, susijusiose su projektu ir remiamomis programomis.

6. Trukmė

Numatomas projekto vykdymo laikotarpis yra 36 mėnesiai.

7. Bendroji sąranga

Techninį projekto įgyvendinimą atliks OAS-DPS vykdančios dvi esamos programos: Pagalbos ginklų ir šaudmenų kontrolei programą (PACAM) ir Amerikos šalių smurto ir nusikalstamumo prevencijos programą ir tinką. Departamento vaidmuo įgyvendinant ir remiant CIFTA, pasitelkus savo 2018–2022 m. veiksmų planą, bus labai svarbi jungtis siekiant remti nacionalinių gebėjimų stiprinimą.

8. Partneriai

OAS-DPS projektą įgyvendins partnerystėje su remiamų šalių nacionalinės valdžios institucijomis, atsakingomis už ŠLG, šaudmenų ir sprogmenų kontrolę, ir už viešąjį saugumą atsakingomis valdžios institucijomis. Daugiausia dėmesio šioms pastangoms bus skiriama Centrinės Amerikos ir Karibų jūros regiono subregionams, kuriuose ginkluoto smurto rodikliai tebėra dideli, tačiau kur nacionaliniai finansiniai ištekliai ir gebėjimai yra labiausiai riboti.

9. Ataskaitų teikimas

Aprašomosios pažangos ataskaitos ir finansinės būklės ataskaitos bus teikiamos kas ketvirtį, kad būtų galima tinkamai ir laiku vykdyti stebėseną ir įvertinimą.